

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van
Bernardustechicum te OUDENAARDE**

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Doorlichtingseenheid	2000000048
Instelling	Bernardustechicum
Beleidsverantwoordelijke	Vansteenbrugge Patrick
Adres	Hoogstraat 10 - 9700 OUDENAARDE
Telefoonnummer	
E-mail	patrick.vansteenbrugge@bernardusscholen.be
Website	www.bernardustechicum.be
Bestuur	VZW Katholiek Secundair Ond. Oudenaarde
Adres	Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
Scholengemeenschap	SGKSO Vlaamse Ardennen
Adres	Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
CLB	Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen
Adres	Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	11-03-2019, 12-03-2019, 13-03-2019, 14-03-2019, 15-03-2019
Samenstelling van het doorlichtingsteam	Lieve CLAES Yves BOERMANS Erik DE BOU Marleen DOBBELS Peter RÖMERS Chris VAN WOENSEL

INHOUDSTAFEL

1	Toelichting bij het doorlichtingsverslag.....	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	5
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	7
4.1	Bedrijfseconomie in de tweede graad tso in de studierichting Handel (leerplan 2005/014)	7
4.2	Biologie in de tweede graad aso in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan 2012/004)	9
4.3	Frans in de tweede graad bso in de studierichtingen Basismechnica, Bouw, en Hout (leerplan 2010/099).	11
4.4	Frans in de derde graad bso in de studierichtingen Centrale verwarming en sanitaire installaties en Houtbewerking (leerplan 2012/058).....	14
4.5	Handel in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Handel (leerplan 2011/032).....	17
4.6	Hout in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2016/002)	19
4.7	Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de derde graad bso in de studierichting Verzorging (leerplan 2014/033).....	21
4.8	Plant-, dier- en milieutechnieken in de tweede graad tso in de studierichting Plant-, dier- en milieutechnieken (leerplan 2016/006)	24
4.9	De leerlingenbegeleiding	26
5	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne? ..	30
6	Respecteert de school de regelgeving?	32
7	Samenvatting.....	33
7.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	33
7.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	33
7.2.1	De leerlingenbegeleiding	33
7.2.2	De onderwijsleerpraktijk.....	34
7.3	In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?	35
8	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen.....	36
9	BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID	37

1 Toelichting bij het doorlichtingsverslag

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

Elke doorlichting biedt een antwoord op twee vragen:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs dat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) en respecteert ze de regelgeving?

De onderwijsinspectie beantwoordt deze twee vragen aan de hand van vier onderzoeken:

- een onderzoek van de kwaliteitsontwikkeling
- een onderzoek van de onderwijsleerpraktijk
- een onderzoek van één kwaliteitsgebied
- een onderzoek van het beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt de onderwijsinspectie verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil de onderwijsinspectie de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

	Beneden de verwachting Er zijn meerdere essentiële elementen die voor verbetering vatbaar zijn.
	Benadert de verwachting Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.
	Volgens de verwachting Er zijn veel sterke punten en geen belangrijke punten of gebieden ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.
	Overstijgt de verwachting Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit: 'volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit'.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft een positieve impact op de resultaten en effecten bij de leerlingen.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Er zijn twee adviezen mogelijk.

1. Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
2. Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

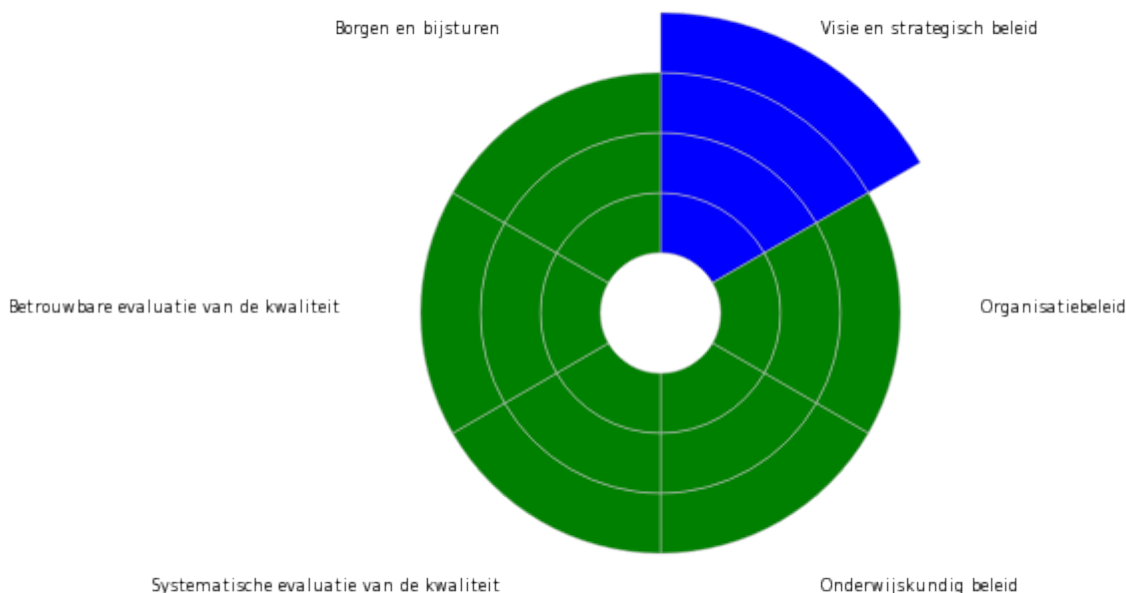
2 Administratieve situering

Alle hoofdstukken van dit verslag en het advies hebben betrekking op de doorlichtingseenheid Bernardustechnicum (doorlichtingseenheid 2000000048). Deze eenheid omvat geheel of gedeeltelijk volgende scholen:

- Bernardusscholen 4 (37846)
- Bernardusscholen 5 (37853)
- Bernardusscholen 6 (37821).

Het aanbod van de doorlichtingseenheid en een overzicht van de onderwijslesplaatsen is terug te vinden als bijlage bij dit verslag.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

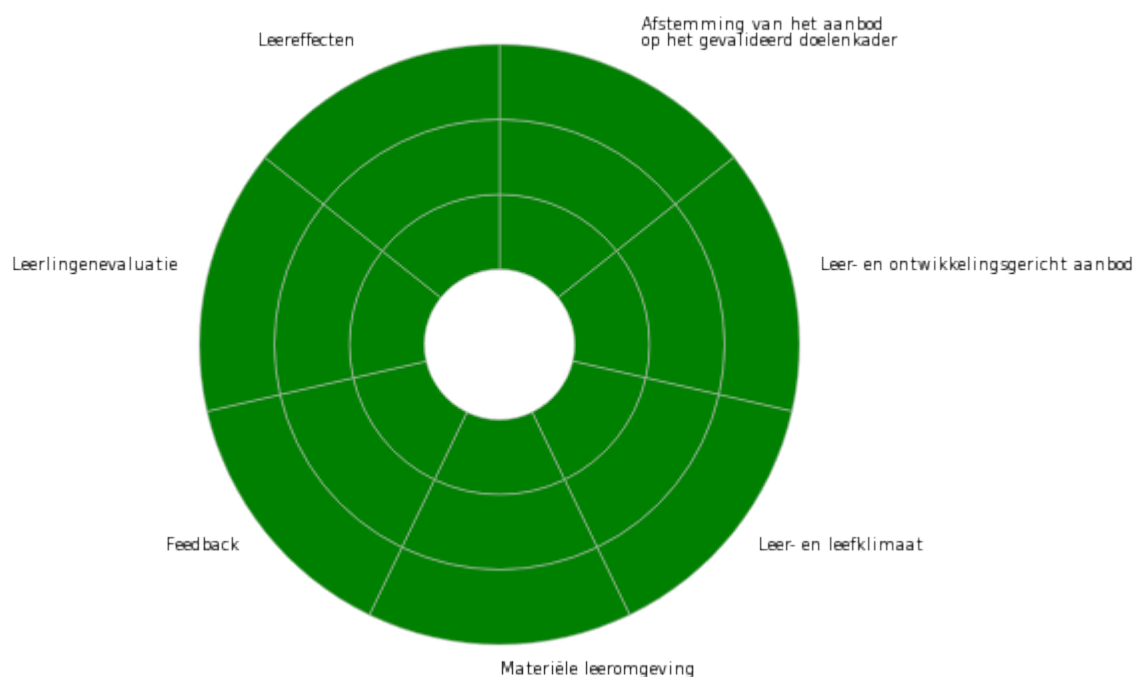
Visie en strategisch beleid

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze vertrekt voor haar visie vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid met als doel het 'accent op elk talent'. Deze visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De leraren voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk om de visie te realiseren. Uit de onderzoeken blijkt dat die leerlinggerichte aanpak breed en zichtbaar ingang vindt in de schoolwerking, de onderwijsleerpraktijk en in de leerlingenbegeleiding 'Het Kompas'. De school evalueert haar visie in een open dialoog en stuurt ze bij waar nodig.

Organisatiebeleid	De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. De verschillende mogelijkheden van inspraak dragen bij tot het welbevinden van het schoolteam, de leerlingen en de ouders. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. Ze stimuleert vernieuwing, reflectie en expertisedeling tussen de teamleden. Ze werkt nauw samen met de scholengemeenschap en de pedagogische begeleidingsdienst om de onderwijsleerpraktijk en de schoolwerking te versterken. Ze communiceert frequent, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden. Hiervan getuigen onder meer de nauwe contacten met sectoren, het gebruik van diverse communicatiekanalen en de weekberichten.
Onderwijskundig beleid	De school ontwikkelt de kwaliteit van haar onderwijsleerpraktijk. Ze geeft de onderwijsleerpraktijk en de professionalisering vorm vanuit haar beleidsplan met welgekozen strategische en operationele doelen en aan de hand van overwegend doelgerichte maatregelen en afspraken. De school slaagt erin een positief leer- en leefklimaat te creëren. Het beleid ondersteunt, vertrouwt en zet in op de voortdurende ontwikkeling van competenties van elk teamlid en van de vakgroepwerking. Hiervan getuigen initiatieven zoals 'ROK de vakgroep' en samenwerking met hogescholen en universiteiten in functie van integratie van het M-decreet.
Systematische evaluatie van de kwaliteit	De school evalueert systematisch verschillende aspecten van de schoolwerking. Ze heeft daarbij aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk. De school heeft een beleid rond het meten van resultaten uitgewerkt dat nog kan versterkt worden door concreter evalueerbare doelstellingen te formuleren.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	De school besteedt bij haar evaluaties aandacht aan de resultaten en effecten bij de leerlingen. Ze baseert zich op diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen en maakt hier meestal doeltreffend gebruik van. Ze betreft relevante partners zoals de pedagogische begeleidingsdienst, bedrijven en sectoren bij haar evaluaties. De evaluaties zijn doorgaans betrouwbaar.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt meestal wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt binnen haar mogelijkheden, doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De school kan de bijstellingen in functie van bestaande cultuur- en campusverschillen nog versterken.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 Bedrijfseconomie in de tweede graad tso in de studierichting Handel (leerplan 2005/014)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

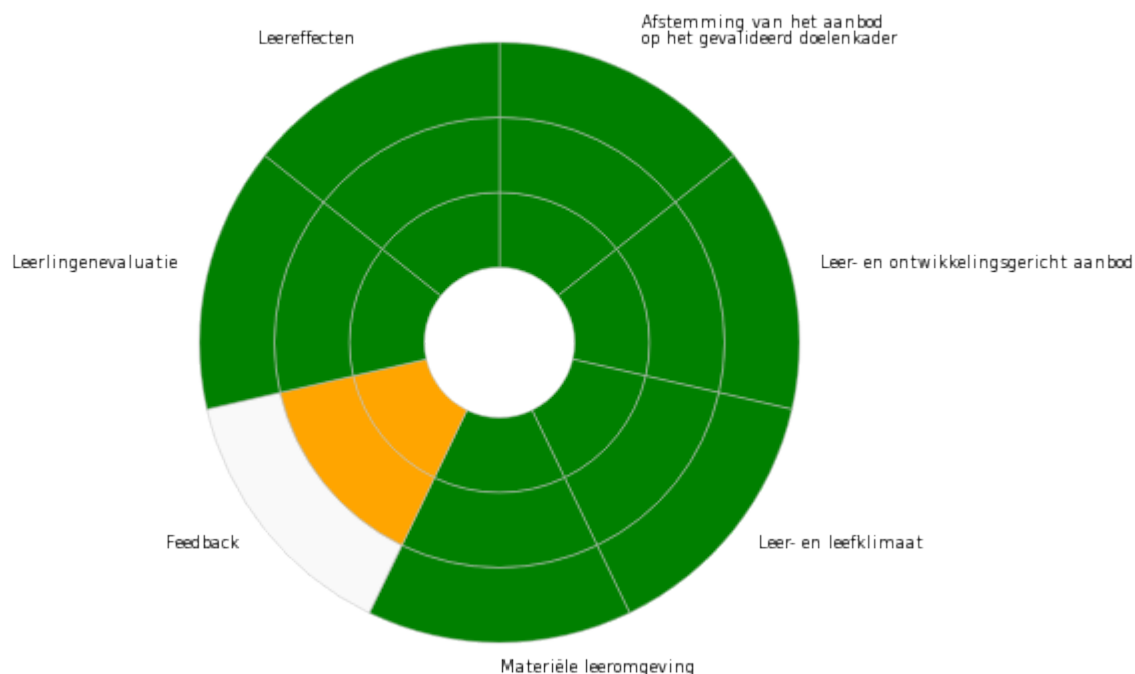
Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau voor de kennis en de vaardigheden. De aandacht voor de (leerplangebonden) vakattitudes is vooralsnog beperkt. De door het leerplan voorziene projectwerking kan versterkt worden door dit als een doorlopend en geïntegreerd geheel rond hetzelfde bedrijf aan te bieden gespreid over beide leerjaren.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De onderwijsleerpraktijk kan verder ontwikkelen door meer ruimte te maken voor zelfontdekkend leren en het stimuleren van het probleemoplossend denken. De bestaande integratie van ICT kan versterken mits een doorgedreven samenwerking tussen de vakken bedrijfseconomie en informatica. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. Een vaklokaal handel is niet voorhanden. Conform het leerplan heeft iedere leerling een pc ter beschikking en leent het meubilair zich tot het hanteren van activerende werkvormen. Het aankleden van dit vaklokaal als 'economische leeromgeving' ondersteunt niet enkel het leren maar draagt ook bij tot de uitstraling van de studierichting Handel. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is veelal op het product en in mindere mate op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De vakgroep zit in een professionaliseringstraject inzake feedback. De inbreng van externen, o.a. de pedagogische begeleidingsdienst, kan dit verder ondersteunen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren dagen de leerlingen uit met vragen van een hoger verwerkingsniveau en/of moeilijkheidsgraad. De opmaak en structuur van examens zijn weinig ondersteunend voor de leerlingen. De evaluatie beperkt zich veelal tot schriftelijke productevaluatie. De leraren kunnen de evaluatie versterken door breder te evalueren en het (formatief) evalueren van het leerproces. De evaluatie van vakattitudes, met name de wijze waarop en hun aandeel, is een werkpunt. De vakgroep is gestart met de opmaak van beoordelingscriteria voor bepaalde vaardigheden. Dit biedt perspectieven tot een meer transparante en gelijkgerichte manier van evalueren over de leerjaren heen. De inbreng van de leerlingen bij het bepalen van deze criteria kan dit verder versterken.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De vakgroep neemt haar verantwoordelijkheid op en werkt aan haar professionalisering. Waar de werkzaamheden vooral van praktisch-organisatorische aard waren, is de vakgroep nu ook bezig met meer inhoudelijke samenwerking ter versterking van de onderwijsleerpraktijk. Een lesopdrachtverdeling waarbij leraren samen in hetzelfde leerjaar staan, zoals in de derde graad, kan dit stimuleren.

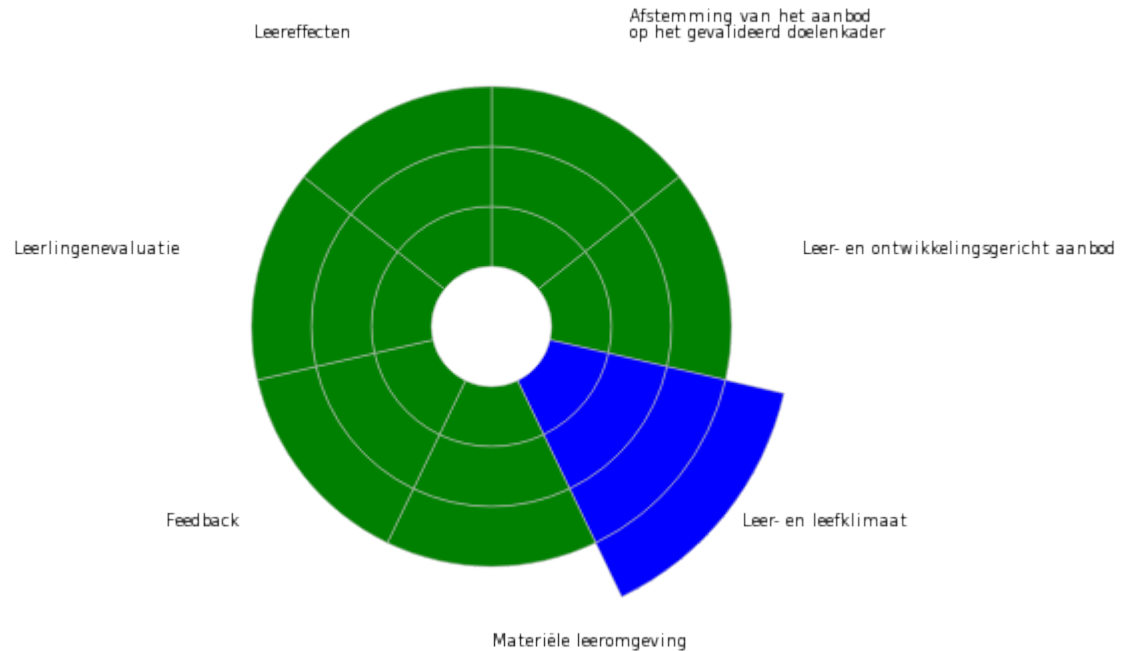
4.2 Biologie in de tweede graad aso in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan 2012/004)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. De vakgroep kan het aanbod nog versterken door het evenwicht tussen kennis, vaardigheden en vakattitudes systematisch te bewaken en de theoretische concepten meer op te bouwen vanuit het proefondervindelijk waarnemen. Het aanbod is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De didactische aanpak kan versterkt worden door de algemene doelstellingen betreffende 'onderzoekend leren/leren onderzoeken' beter te integreren en door de stappen van de natuurwetenschappelijke methode meer expliciet te laten aan bod komen.
Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De vakgroep denkt na over de functionaliteit en de leraren zetten de beschikbare uitrusting zo efficiënt mogelijk in. Het fysiek comfort op het vlak van temperatuur, akoestiek, licht, ventilatie, netheid en ruimte ondersteunt het leren en onderwijzen.
Feedback	De leraren geven productgerichte feedback, die duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is meestal gericht op het zelfniveau van de leerling, soms op het taakniveau, maar bevat weinig elementen op het procesniveau. Het is een ontwikkelkans voor de vakgroep om de feedback ontwikkelingsgericht te formuleren, te verbinden met de zelfreflectie van de leerlingen en schriftelijk op te nemen om deze systematisch te verankeren en in te bedden in het onderwijsleerproces.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De vakgroep heeft reeds stappen gezet in het zoeken naar objectieve en werkbare instrumenten en criteria om vaardigheden en vakattitudes te evalueren. De evaluatiepraktijk kan nog versterkt worden door het evenwicht te bewaken, het kennisgerichte niet te sterk te laten doorwegen en de praktische vaardigheden duidelijker te benoemen en nog sterker te integreren.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De vakgroep kan de aantoonbaarheid nog versterken aan de hand van de evaluatie van praktische vaardigheden.

4.3 Frans in de tweede graad bso in de studierichtingen Basismechanica, Bouw, en Hout (leerplan 2010/099).

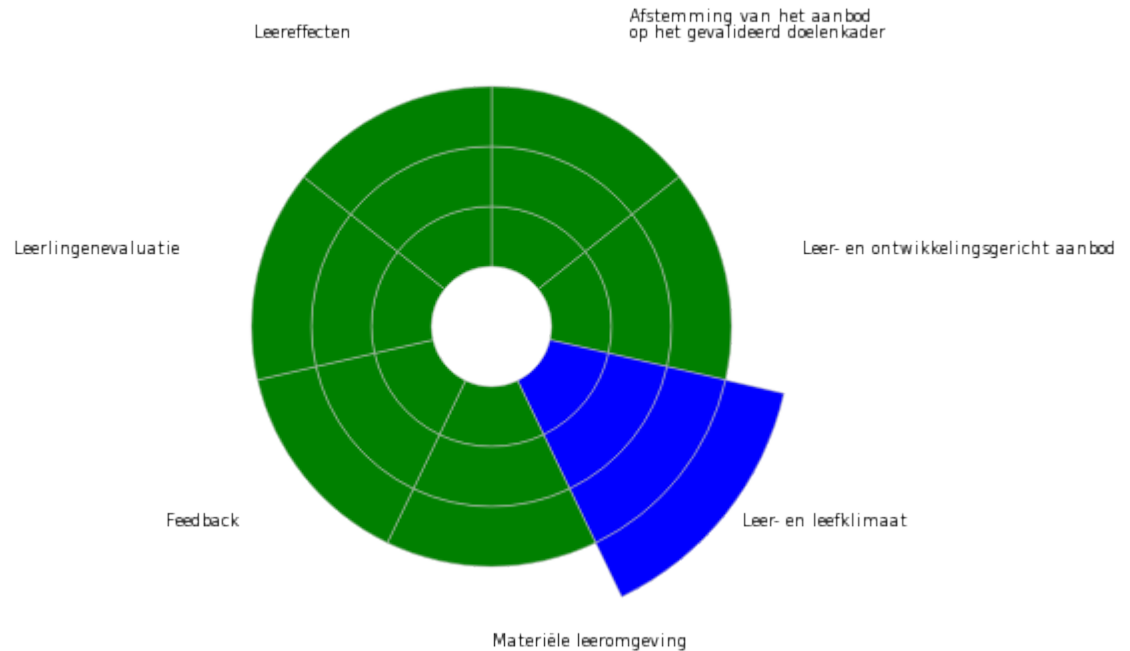
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelen-kader en is nagenoeg volledig. Het is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraren gebruiken zoveel mogelijk Frans als voertaal in de klas en reiken de leerlingen zo extra kansen aan voor het ontwikkelen van hun luistervaardigheid. De uitstap naar Parijs verrijkt het aanbod aanzienlijk.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om het onderwijsleerproces vorm te geven. Zij leveren ernstige inspanningen om de lesdoelen haalbaar te maken voor alle leerlingen. Zij werkten concrete maatregelen en afspraken uit om een brede basiszorg en verhoogde zorg te realiseren. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leraren zorgen voor een duidelijke en transparante lesstructuur met voldoende afwisseling in opdrachten en taken. De leeractiviteiten zijn veelal gericht op actieve deelname van de leerlingen en op interactie. De leraren gebruiken geregeld werk- en groeperingsvormen waarbij leerlingen kunnen samenwerken. Zij reiken de leerlingen ondersteunende documenten aan in de vorm van een leerwijzer, extra overzichten en schema's. Het aanbod kan nog versterkt worden door een doelgerichte differentiatie in taken en opdrachten om tegemoet te komen aan de grote heterogeniteit binnen de lesgroep. De onderwijsorganisatie bevordert niet altijd het bereiken van de doelen. De jaarlijks wisselende samenstelling van de groep leraren zet de logische en graduele opbouw van kennis, vaardigheden, attitudes en strategieën, horizontaal en verticaal onder druk.
Leer- en leefklimaat	Tussen de leerlingen en de leraren bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en de leraren nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer en efficiënt gebruik van de lestijd. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen en waarderen hen. De leraren moedigen de leerlingen aan om te leren. De leerlingen krijgen ruime kansen om vragen te stellen en fouten vormen een aanknopingspunt voor het leren. De leraren verhogen het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen. Zij stellen duidelijke grenzen en gaan positief in op gewenst gedrag. De manier waarop de leraren het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De minimaal vereiste leermiddelen en infrastructuur zijn conform het leerplan. De leraren hebben geijverd voor een vast lokaal voor Frans en dat is recent toegewezen. De materiële leeromgeving kan nog sterker aangepast worden aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen door naast het vereiste minimum extra leermiddelen voor de leerlingen te voorzien. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht en is een systematisch onderdeel van het onderwijsleerproces. De feedback kan nog versterkt worden door ook vanuit de doelen te vertrekken en zo de leerlingen zicht te geven op de algemene en de meer specifieke doelstellingen van het leren van een vreemde taal. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De vakgroep hanteert een gespreide evaluatie. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatie spoort met het aanbod en met de doelen uit het gevalideerd doelenkader. De leraren beschikken over objectieve en eenduidige beoordelingscriteria, die de verwachte kennis en vaardigheden duidelijk maken, maar de toepassing ervan is wisselend. De leraren hebben aandacht voor zowel formatieve als summatieve evaluatie en sluiten geregeld aan bij de leefwereld van de leerlingen, die eerder een beperkte rol spelen in het evaluatieproces. Een meer brede evaluatie kan de evaluatiepraktijk nog versterken.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van positief leerlingenwelbevinden en van kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met aandacht voor de leerprestaties. Uit de zelfevaluatie van de vakgroep blijkt dat de leraren een duidelijk zicht hebben op de sterke en de minder sterke punten van de wijze waarop zij de onderwijsleerpraktijk vormgeven. De ondersteuning door de pedagogische begeleiding, de evoluties in evaluatiepraktijk, het nadenken en formuleren van concrete handelingen in verband met brede basiszorg en verhoogde zorg hebben geleid tot een waarneembare kwaliteitsverbetering van de onderwijsleerpraktijk.

4.4 Frans in de derde graad bso in de studierichtingen Centrale verwarming en sanitaire installaties en Houtbewerking (leerplan 2012/058).

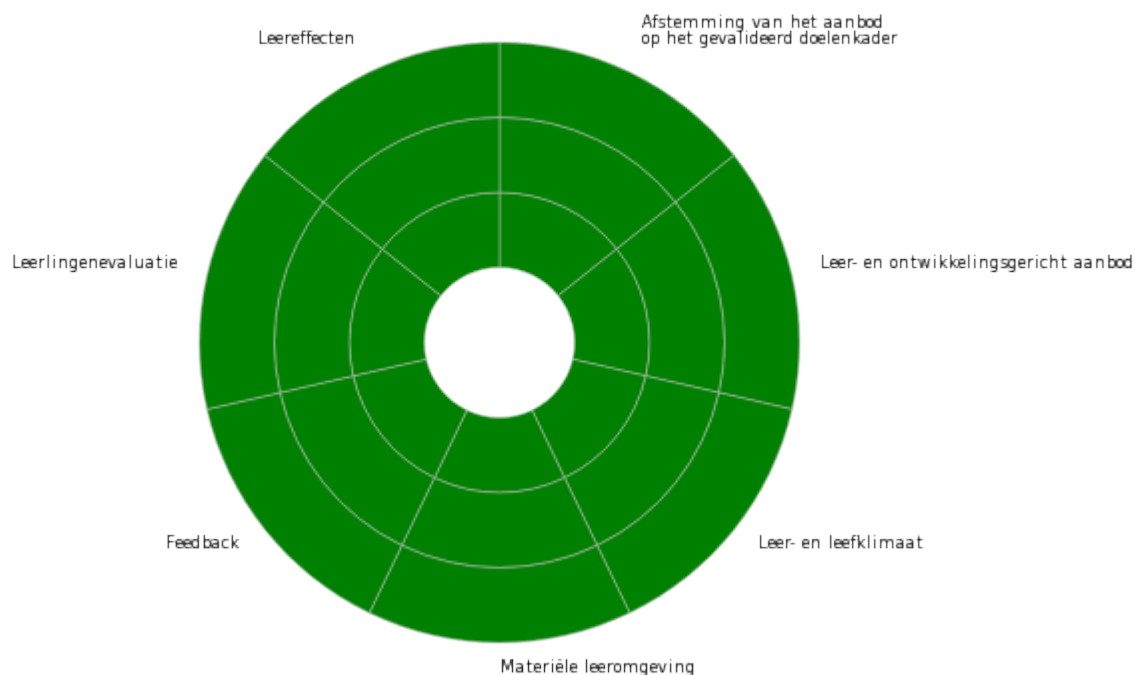
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is gebaseerd op een leerboek aangevuld met leerplangericht eigen materiaal. De leraren gebruiken in de mate van het mogelijke Frans als instructietaal en scheppen zo kansen om de luistervaardigheid van de leerlingen te versterken.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om het onderwijsleerproces vorm te geven. Zij leveren ernstige inspanningen om de lesdoelen haalbaar te maken voor alle leerlingen. Zij werkten concrete maatregelen en afspraken uit om een brede basiszorg en verhoogde zorg te realiseren. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leraren zorgen voor een duidelijke en transparante lesstructuur met voldoende afwisseling in opdrachten en taken. De leeractiviteiten zijn veelal gericht op actieve deelname van de leerlingen en op interactie. De leraren gebruiken geregeld werk- en groeperingsvormen waarbij leerlingen kunnen samenwerken. Zij reiken de leerlingen ondersteunende documenten aan in de vorm van een leerwijzer, extra overzichten en schema's. De onderwijsorganisatie bevordert niet altijd het bereiken van de doelen. Het aanbod kan nog versterkt worden door een doelgerichte differentiatie in taken en opdrachten om tegemoet te komen aan de grote heterogeniteit binnen de lesgroep. De leraren experimenteren met een indeling in niveaugroepen in het tweede leerjaar om hieraan tegemoet te komen.
Leer- en leefklimaat	Tussen de leerlingen en de leraren bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en de leraren nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer en efficiënt gebruik van de lestijd. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen en waarderen hen. De leraren moedigen de leerlingen aan om te leren. De leerlingen krijgen ruime kansen om vragen te stellen en fouten vormen een aanknopingspunt voor het leren. De leraren verhogen het competentiegevoel bij de leerlingen door positieve feedback en succeservaringen. Zij stellen duidelijke grenzen en gaan positief in op gewenst gedrag. De manier waarop de leraren het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De minimaal vereiste leermiddelen en infrastructuur zijn conform het leerplan. De leraren hebben geijverd voor een vast lokaal voor Frans en dat is recent toegewezen. De materiële leeromgeving kan nog sterker aangepast worden aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen door naast het vereiste minimum extra leermiddelen voor de leerlingen te voorzien. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht en is een systematisch onderdeel van het onderwijsleerproces. De feedback kan nog versterkt worden door ook vanuit de doelen te vertrekken en zo de leerlingen zicht te geven op de algemene en de meer specifieke doelstellingen van het leren van een vreemde taal. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar en gedeeltelijk afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. In het schooljaar 2017-2018 hanteerde de vakgroep het systeem van examens, die vrij uitgebreid waren, niet altijd conform de leerplandoelstellingen en met opdrachten die soms het verwachte beheersingsniveau overstegen. Sinds dit schooljaar is de vakgroep terug overgeschakeld op gespreide evaluatie. Het beheersingsniveau strookt met het leerplan en de opdrachten zijn sterker leerplangericht. De leraren beschikken over objectieve en eenduidige beoordelingscriteria, die de verwachte kennis en vaardigheden duidelijk maken. Zij hebben aandacht voor zowel formatieve als summatieve evaluatie en sluiten geregeld aan bij de leefwereld van de leerlingen, die eerder een beperkte rol spelen in het evaluatieproces. Een meer brede evaluatie kan de evaluatiepraktijk nog versterken.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Er zijn voldoende indicaties van positief leerlingenwelbevinden en van kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk met aandacht voor de leerprestaties. Uit de zelfevaluatie van de vakgroep blijkt dat de leraren een duidelijk zicht hebben op de sterke en de minder sterke punten van de wijze waarop zij de onderwijsleerpraktijk vormgeven. De ondersteuning door de pedagogische begeleiding, de evoluties in evaluatiepraktijk, het nadenken en formuleren van concrete handelingen in verband met brede basiszorg en verhoogde zorg hebben geleid tot een waarneembare kwaliteitsverbetering van de onderwijsleerpraktijk.

4.5 Handel in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Handel (leerplan 2011/032)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau voor de kennis en de vaardigheden. De aandacht voor de (leerplangebonden) vakattitudes is vooralsnog beperkt.

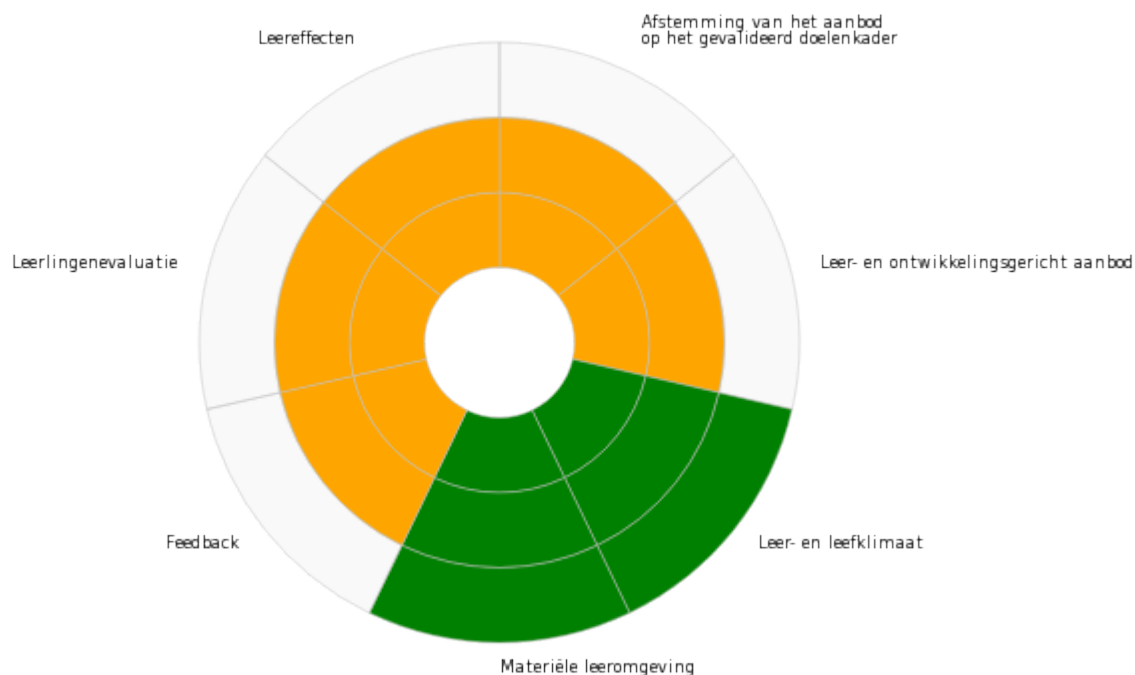
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De leraren kunnen hun onderwijs versterken door enerzijds het gericht aanbieden van het onderzoekend leren, via een methodiek die eveneens gehanteerd wordt in andere vakken, en anderzijds meer aandacht voor taalgericht onderwijs. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. Conform het leerplan vinden niet enkel de lessen klavierbeheersing maar ook alle lessen handel plaats in het(zelfde) computerlokaal. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.

Feedback	De leraren geven geregeld feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is veelal op het product en in mindere mate op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De vakgroep zit in een professionaliseringstraject inzake feedback. De inbreng van externen kan een stimulans zijn. De inbreng van externen, o.a. de pedagogische begeleidingsdienst, kan dit verder ondersteunen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren dagen de leerlingen uit met vragen van een hoger verwerkingsniveau en/of moeilijkheidsgraad. De evaluatie van vakattitudes, met name de wijze waarop en hun aandeel, is een werkpunt.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. De vakgroep neemt haar verantwoordelijkheid op en werkt aan haar professionalisering. Waar de werkzaamheden vooral van praktisch-organisatorische aard waren, is de vakgroep nu ook bezig met meer inhoudelijke samenwerking ter versterking van de onderwijsleerpraktijk.

4.6 Hout in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2016/002)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. Binnen de theoretische lessen vormen de handboeken veelal de basis voor de lessen en nog onvoldoende het leerplan. De doelen over het onderhoud van machines en basismechanismen komen beperkt aan bod en zijn onvoldoende gelinkt met het gebruik van de machines. Voor de vakgroep is het nog een werkpunt om het aanbod in voldoende mate af te stemmen op het verwachte beheersingsniveau.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

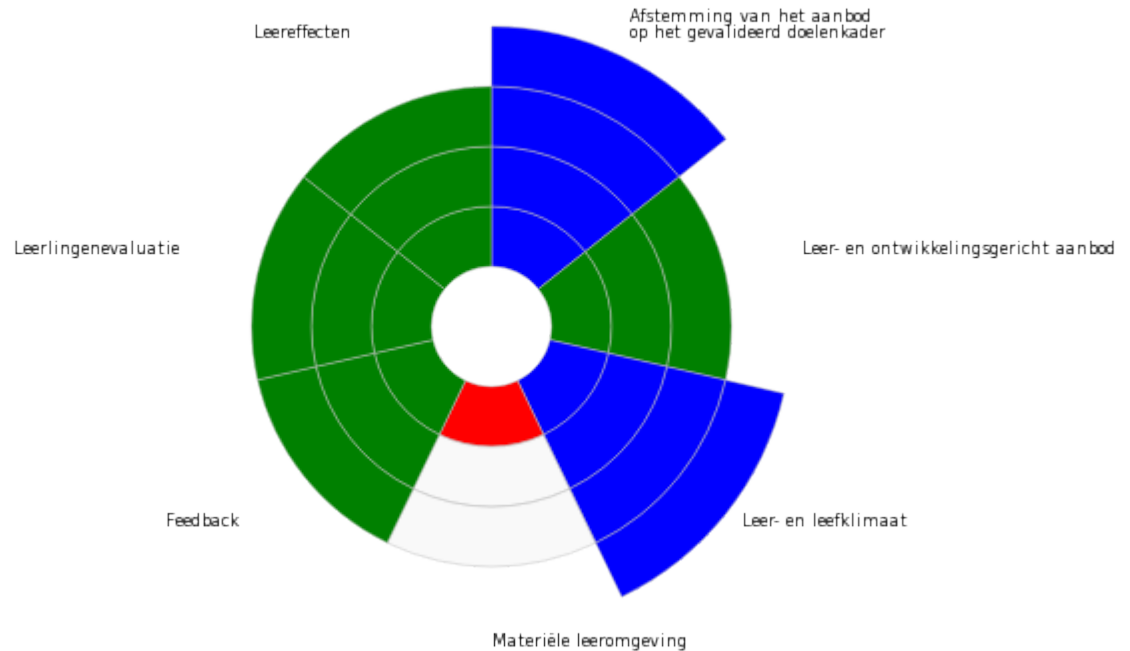
De leraren stellen binnen de projecten haalbare en uitdagende doelen voor de meeste leerlingen. De mogelijkheid voor de leerlingen om hun projecten naar eigen voorkeur vorm te geven, is een grote meerwaarde binnen het geheel. De afstemming van het onderwijsleerproces op de beginsituatie van de leerlingen is voor verbetering vatbaar. De leraren laten nog kansen liggen om het aanbod via een geïntegreerde aanpak samenhangend en betekenisvol te maken. De integratie tussen de verschillende vakken en de onderlinge afstemming tussen de verschillende leraren vormen hierbij een ontwikkelkans. De leraren kunnen het theoretisch aanbod nog meer activerend maken door het gebruik van werk- en groeperingsvormen vanuit realistische praktijksituaties. De onderwijsorganisatie is gericht op het bereiken van de doelen.

Leer- en leefklimaat

De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren hebben een groot hart voor de leerlingen. Ze motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.

Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De school beschikt over een ruime machinezaal en montageruimte en op de eerste verdieping vier klaslokalen. De school voorziet in voldoende ICT-mogelijkheden om de lessen te onderbouwen en de leerlingen ICT-vaardigheden aan te leren. De opslagruimte bevindt zich in een naastgelegen gebouw. Ze is moeilijk bereikbaar omwille van de onverharde toegangsweg waardoor opslag van werkstukken doorheen de machineruimte gebeurt. Er zijn nog groeikansen om de vaklokalen didactisch aantrekkelijk in te richten en om de machineruimte van zoneringslijnen te voorzien waardoor gerichtere opslag van werkstukken mogelijk wordt. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in.
Feedback	De leraren geven meestal mondelinge feedback. De feedback vertrekt vanuit de leerervaringen van de leerlingen. De leraren geven tijdens de praktijklessen feedback die zich in hoofdzaak richt op de voorbije stappen uit het leerproces. De feedback is duidelijk en gedoseerd en past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. In de weekcijferoverzichten is er een mogelijkheid tot feedback maar deze wordt momenteel nog niet gebruikt. De leraren laten zo kansen liggen om de feedback systematisch te verankeren in het onderwijsleerproces. De rapportcommentaren kunnen nog versterkt worden door ze ontwikkelingsgericht te formuleren.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is beperkt representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De leraren laten nog kansen liggen om te komen tot een transparante, betrouwbare en brede evaluatie, die is afgestemd op de doelgroep. De inschaling is niet gebaseerd op duidelijke objectieve criteria. De toetsen zijn te vaak eenzijdig gericht op kennis en onvoldoende afgestemd op de leerplandoelen. De evaluatie van de doelen met betrekking tot het instellen en bedienen van de machines verdienen meer aandacht.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de studieresultaten bieden gedeeltelijke garanties dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt. Het is een ontwikkelkans voor de leraren om via de vakgroepwerking de kwaliteit en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk te verhogen om zodoende op hetzelfde, kwalitatieve, niveau van het leerlingenwelbevinden te komen.

4.7 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de derde graad bso in de studierichting Verzorging (leerplan 2014/033)

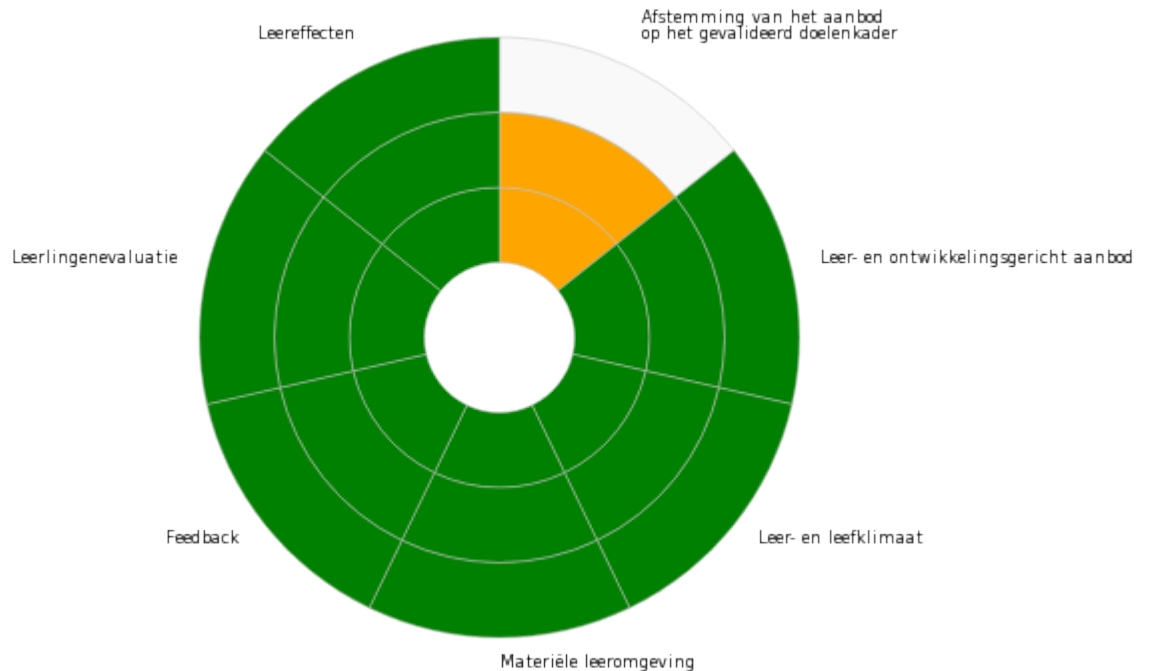
Afstemming van het
 aanbod op het
 gevalideerd
 doelenkader

Het aanbod omvat het gevalideerd doelenkader volledig en evenwichtig. De vakgroep geeft de werking doordacht en geïntegreerd vorm op basis van het leerplan. Het team investeert heel wat tijd in permanent reflectie- en ontwikkelwerk. Onder andere door het concreet uitwerken van een masterplan bewaken de leraren op een kwaliteitsvolle manier de afstemming op het gevalideerd doelenkader en stemmen ze het aanbod af op vernieuwingen in het werkveld. De leraren geven alle domeinen van doelen en competenties de verwachte aandacht en bieden deze, waar mogelijk, vakoverschrijdend aan. Het aanbod spoort met het verwachte verwerkingsniveau en de verwachte moeilijkheidsgraad. De manier waarop de leraren de afstemming op het gevalideerd doelenkader bewaken, is een voorbeeld van goede praktijk.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol, activerend en ondersteunt het leren. De leraren expliciteren geregeld de lesdoelen en leveren inspanningen om de lesdoelen haalbaar te maken voor alle leerlingen. De leeractiviteiten zijn op elkaar afgestemd en het team realiseert een logische, graduele opbouw van kennis, vaardigheden en attitudes. De vakgroep maakt binnen de component 'integratie' gebruik van een werkvorm waarin zij streeft naar de integratie van de verschillende vakken. De leraren gebruiken vaak authentieke en realistische contexten en sluiten waar mogelijk aan bij de leef- en beleavingswereld van de leerlingen. Het benutten van het incidenteel leren is een groeikans. De leraren zetten gezamenlijk in op passende maatregelen ter ondersteuning van de leerlingen. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen.
Leer- en leefklimaat	Tussen de leerlingen en de leraren bestaat een partnerschap dat berust op respect, inlevingsvermogen, vertrouwen en dialoog. De leerlingen en de leraren nemen samen verantwoordelijkheid op voor een ontspannen en ordelijke sfeer en efficiënt gebruik van de lestijd. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen en geven hen een autonome rol in het onderwijsleerproces. De leraren komen zoveel mogelijk tegemoet aan de sociaal-emotionele behoeften van de leerlingen. Zij realiseren consequent de afgesproken passende maatregelen op het vlak van psychisch en sociaal functioneren. De manier waarop de leraren het positief en stimulerend leer- en leefklimaat vormgeven, is een voorbeeld van goede praktijk.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt onvoldoende het bereiken van de doelen. De school investeerde in het renoveren van lokalen, echter niet alle lokalen zijn hierbij aangepakt. De verouderde didactische keukens en het lokaal voor huishoudelijke taken dat zich in de kelderverdieping bevindt, beantwoorden onvoldoende aan de veiligheidsvoorschriften en de comfortvoorwaarden met betrekking tot ruimte, verwarming, verlichting en verluchting. In de keukens is geen afzuiging voorzien. De school voorziet niet in aparte wasmachines in functie van de linnenzorg. Deze worden momenteel gedeeld met het onderhoudspersoneel van de school en zijn daardoor niet altijd beschikbaar. Niet alle lokalen beschikken over voldoende ICT- uitrusting waardoor de mogelijkheden tot ICT-integratie beperkt blijven. In functie van de geïntegreerde geest van het leerplan laat de school kansen liggen om te investeren in aangepaste leslokalen die leerlingen toelaten in levensechte contexten te leren. Ondanks de ondermaatse condities en het continu verhuizen van leermiddelen en materiaal, slaagt de vakgroep erin om de leerplandoelen kwaliteitsvol te realiseren.

Feedback	Het geven van ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij de leraren vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen is ingebed in de werking (toetsen, eindevaluatie, reflectiegesprekken, stage ...). De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De wijze waarop feedback gegeven wordt, behoort tot de autonomie van de leraar, maar wordt onderling gecommuniceerd in het belang van de leerling. Ook leerlingen geven elkaar onderling feedback. De leerlingen krijgen zowel op school als op stage voldoende kansen om hun zelfevaluatie te spiegelen aan de feedback van de leraren.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie vertoont een evenwicht tussen kennis, vaardigheden en attitudes. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren formuleren transparante, eenduidige, specifieke evaluatiecriteria aansluitend bij de algemene doelstellingen van het leerplan. Leerlingen worden betrokken in het evaluatieproces via zelf- en peerevaluatie. De vakgroep levert inspanningen om de evaluatiepraktijk continu bij te sturen. Het afstemmen via rubrics voor de verschillende doelen is hier een voorbeeld van. Omwille van de puntenverdeling binnen de 'cluster verzorging' ervaren de leraren soms een onevenwicht tussen de evaluatie van de theorie, de praktijk en de stage. Het lerarenteam en het beleid hebben recent ingezet op de portfolio en het sneller in gesprek gaan met leerlingen en ouders over de leervorderingen.
Leereffecten	Ondanks de werkpunten voor de materiële leeromgeving, tonen de onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

4.8 Plant-, dier- en milieutechnieken in de tweede graad tso in de studierichting Plant-, dier- en milieutechnieken (leerplan 2016/006)

Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

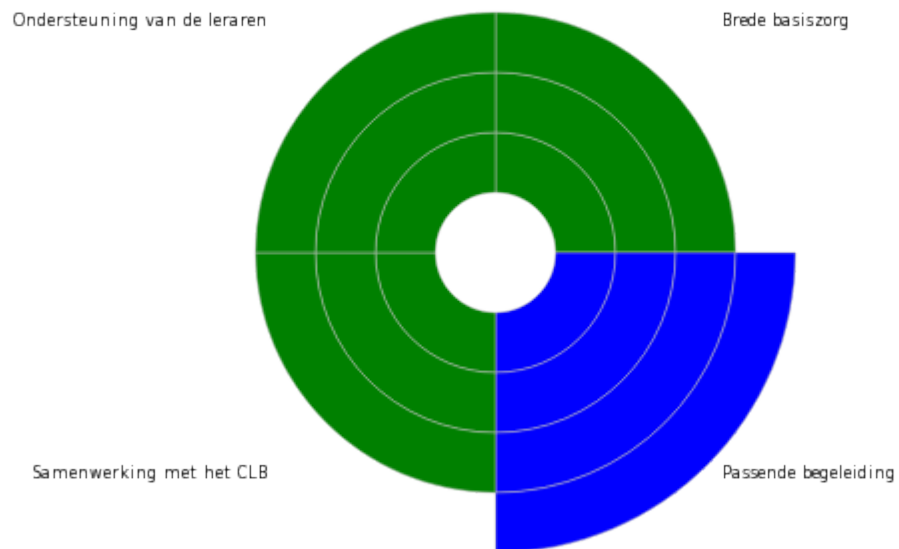
Het aanbod spoort gedeeltelijk met het gevalideerd doelenkader. De volledigheid en het evenwicht van het aanbod zijn werkpunten. Verschillende leerplanonderdelen en/of leerplandoelen kwamen in het verleden onder druk te staan onder andere door opdrachtenwissels maar er is reeds een positieve evolutie zichtbaar. Voor de leerplanonderdelen 'plant' en 'dier' is het beter afstemmen van de theoretische inhoud op de praktische werkzaamheden, binnen de aangeboden toepassingsgebieden met de gekozen typevoorbeelden, nog een ontwikkelkans. Het aanbod voor het leerplanonderdeel milieu is goed. De afstemming op het verwachte beheersingsniveau is goed.

Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De onderwijsorganisatie en de samenstelling van de klasgroepen bevordert het bereiken van de doelen. Een betere samenhang van en afstemming tussen theorie en praktijk kan dit nog versterken. Sommige leerinhouden zijn te kennisgericht en te weinig afgestemd op de typevoorbeelden, gekozen voor de praktische vaardigheden.

Leer- en leefklimaat	De leraren creëren een positief en stimulerend leer- en leefklimaat. De leraren motiveren de leerlingen, ondersteunen hen, waarderen hen, gaan vaak met hen in interactie en houden rekening met hun inbreng. De leraren maken efficiënt gebruik van de lestijd.
Materiële leeromgeving	De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De integratie tussen theorie en praktijk kan nog versterken door een vakspecifiekere inrichting van sommige leslokalen voor de theoretische lessen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Het gebruik van naburige externe locaties voor werkplekleren, naast de eigen infrastructuur, versterkt de realisatie van de leerplandoelen.
Feedback	De leraren geven geregeld ontwikkelingsgerichte feedback, waarbij ze vertrekken vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is meestal productgericht maar nog niet voor alle leerplanonderdelen voldoende procesgericht. Sommige leraren kunnen de feedback nog versterken door deze nog ontwikkelingsgerichter te formuleren en systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces. De feedback is veelal duidelijk, constructief en gedoseerd en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie	De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De evaluatiepraktijk kan verstrekt worden door voor sommige domeinen, vooral binnen het leerplanonderdeel dier, duidelijke en concrete criteria voor de praktische vaardigheden op te stellen en eerder te focussen op het proces dan op de taak.
Leereffecten	De onderwijsleerpraktijk, de kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk, het leerlingenwelbevinden en de studieresultaten tonen aan dat een zo groot mogelijke groep leerlingen de minimaal gewenste output bereikt.

4.9 De leerlingenbegeleiding

Brede basiszorg

De school stimuleert de optimale ontwikkeling van alle leerlingen en heeft zicht op wat de ontwikkeling van de leerlingen kan belemmeren. Het schoolteam houdt rekening met de schoolcontext en de kenmerken van de leerlingengroep om een krachtige leeromgeving te creëren. De school heeft in haar beleidsplan expliciet aandacht voor het implementeren van een brede basiszorg. Het onderzoek van de onderwijsleerpraktijk wijst uit dat bijna alle vakgroepen een leer- en ontwikkelingsgericht aanbod en een stimulerend leerklimaat realiseren. Een krachtiger leeromgeving en doelgerichtere feedback kunnen dit aanbod nog versterken. Het team plant proactieve en preventieve acties op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. Het schoolteam implementeert deze acties op school- en klasniveau. De school organiseert de leerlingenbegeleiding structureel op elke campus via een laagdrempelig en zichtbaar aanspreekpunt 'Het Kompas'. Op het vlak van leren en studeren en onderwijsloopbaan spelen de cel leerlingenbegeleiding en de werkgroepen 'leren leren' en 'studiekeuze' een cruciale rol. Zij ondersteunen zowel de leerlingen als de leraren onder andere via informatieverstrekking, posters en workshops. De doelgerichte informatie over verdere studie- en loopbaanmogelijkheden kan nog verbreed worden. De vakgroepen hebben in functie van brede basiszorg vastgelegd wat dit concreet betekent voor hun lespraktijk, al zijn op dit vlak nog verschillende snelheden te merken. De onderzoeken van de onderwijsleerpraktijk wijzen uit dat het schoolteam sterk investeert in het psychisch-sociaal functioneren van de leerlingen. Het schoolteam volgt de leerlingen systematisch op via het leerlingvolgsysteem en structureel georganiseerd overleg tussen alle actoren, waar ook de ouders bij betrokken worden, indien nodig. Het schoolteam spreekt de leerlingen actief aan op hun verantwoordelijkheid en 'leer'-kracht onder andere door structureel georganiseerde reflectiegesprekken.

Passende begeleiding

Het schoolteam heeft zicht op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen en baseert daarop een stapsgewijze begeleiding gericht op gelijke kansen voor alle leerlingen. De begeleiding wordt individueler naarmate de nood aan zorg stijgt. Het schoolteam stelt het welbevinden van de leerlingen centraal. Het Kompas team (leerlingenbegeleiders en studieprefecten) zorgt er samen met het schoolteam voor dat de verschillende fasen van het zorgcontinuüm evenwichtig zijn uitgebouwd en dynamisch op elkaar afgestemd. De teams hebben systematisch aandacht voor de 'zorglijn' van de leerlingen. Daarnaast hebben de interne leerlingenbegeleiders aandacht voor het versterken van het schoolteam. Zij zorgen via een geïntegreerde aanpak voor de begeleiding, ondersteuning en coaching van de leraren onder andere via charters in verband met leerstoornissen, inleefsessies, impulsprojecten rond diverse thema's. De leraren en de interne leerlingenbegeleiders nemen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften begeleidende maatregelen op maat, vanuit een holistische benadering voor de vier begeleidingsdomeinen. Wanneer de passende maatregelen niet volstaan, schakelt het schoolteam de hulp van het Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB) in. Het Kompas team is de verbindings- en vertrouwensfiguur voor de leraar, de leerling, de ouders en andere relevante partners. De interne leerlingenbegeleiders verzamelen op verschillende wijzen gegevens over de effecten van de geboden begeleiding, borgen succesvolle initiatieven en sturen bij waar nodig. De communicatie over de begeleiding is laagdrempelig en transparant. De wijze waarop alle partners verbindend samenwerken om via een continuüm van zorg de passende begeleiding te bieden, is een voorbeeld van goede praktijk.

Samenwerking met het CLB

De school werkt via het zorgteam systematisch, planmatig en transparant samen met het CLB. De samenwerkingsafspraken, onder andere voor de versterking van het schoolteam, zijn minder schoolspecifiek ingevuld alsook de wijze waarop de samenwerking tussen de school en het CLB wordt geëvalueerd en de wijze waarop de afspraken over de schoolspecifieke samenwerking kunnen worden bijgestuurd. Het schoolteam baseert zijn ondersteuningsvragen vooral op concrete noden binnen de individuele leerlingenbegeleiding. Wanneer de brede basiszorg en de maatregelen uit de verhoogde zorg niet volstaan, formuleert de school een hulpvraag aan het CLB. Voor een doorverwijzing naar een schoolexterne begeleiding doet het schoolteam doorgaans een beroep op de draaischijffunctie van het CLB.

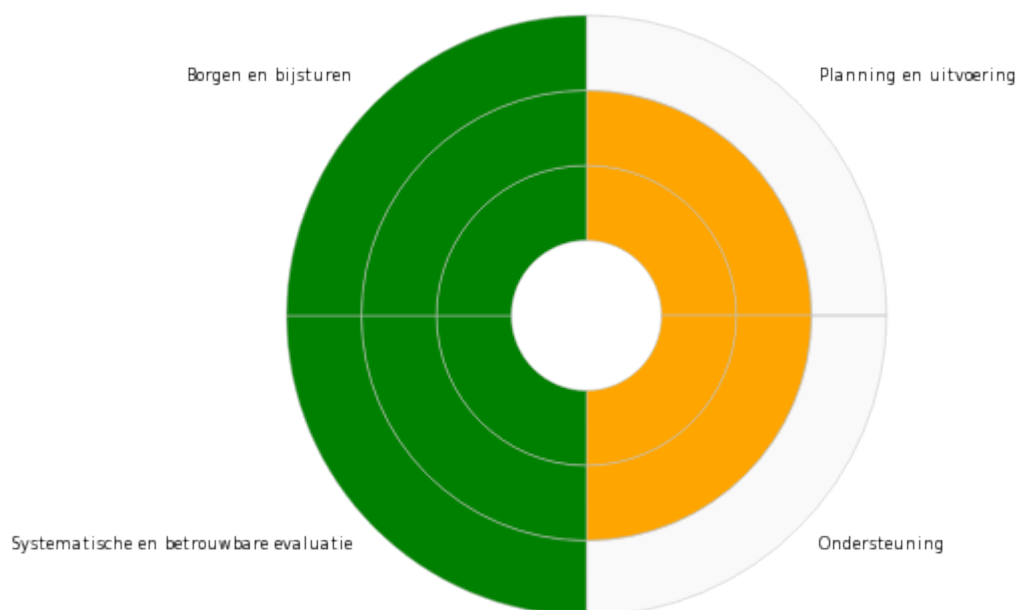
Ondersteuning van de leraren

De school coördineert de begeleidingsinitiatieven. Ze brengt de ondersteuningsbehoeften van leraren in kaart en investeert in maatregelen, afspraken en professionaliseringsactiviteiten om het handelen van leraren in de brede basiszorg en in de verhoogde zorg vorm te geven en waar nodig te versterken. De school organiseerde recent een bevraging om na te gaan wat het lerarenteam verstaat onder basiszorg, verhoogde zorg en uitbreiding van zorg. De ondersteuning is leraar- en teamgericht met waarneembare effecten in de onderwijsleerpraktijk. De school implementeert de ontwikkelde visie op zorg in al zijn vormen via alle beschikbare kanalen gaande van het elektronisch platform en de wekelijkse infobrief tot het aanreiken van een aanbod doelgerichte interne en externe bijscholingen. Voor bijkomende inhoudelijke expertise doet de school een beroep op het CLB en op de pedagogische begeleidingsdienst, waarmee concrete afspraken gemaakt werden om leraren op maat te ondersteunen op basis van het aantal jaren dat zij in de school functioneren. Ook voor het leren werken met het Referentiekader voor onderwijskwaliteit (het OK) kregen de vakgroepen doelgerichte ondersteuning vanuit de pedagogische begeleidingsdienst. Indien nodig doet de school ook beroep op een andere externe dienst of op het ondersteuningsnetwerk.

5 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Het bestuur van de school is verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de gebouwen en lokalen. Aan de hand van volgende processen gaat de onderwijsinspectie enkel na of de school hiervoor een doeltreffend beleid ontwikkelt en voert:

- gebouwen en onderhoud
- ongevallen en hulpverlening
- producten met gevaarlijke eigenschappen.

Planning en uitvoering

De school plant maatregelen en acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt deze acties gedeeltelijk op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De bestaande documenten kan de school nog verfijnen en beter op elkaar afstemmen. Door systematischer de acties op te nemen in het jaaractieplan en het globaal preventieplan kan de school de kwaliteitsontwikkeling van haar preventiebeleid versterken. De school laat kansen liggen om de geplande acties uit te voeren en om compenserende maatregelen te nemen indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden. Het onderzoek naar de opvolging van de gebouwen en het onderhoud illustreert dit. Uit het procesonderzoek blijkt dat de aandacht voor de ongevallen en de hulpverlening en de opslag van de gevaarlijke producten goed worden opgevolgd.

Ondersteuning	De school ondersteunt de planning en de evaluatie van de maatregelen en acties. Het preventiebeleid van de school wordt gedragen door de interne dienst, de lokale preventieadviseur, de overkoepelende preventieadviseur en het beleidsteam. Het bewaken van de taaklasten en de verdeling van de opdrachten om het preventiebeleid en de uitvoering ervan te ondersteunen en vorm te geven, zijn nog een aandachtspunt. De school heeft voldoende gebrevetteerde hulpverleners, die jaarlijks nascholing volgen. Door regelmatig overleg zorgt het beleid voor een breed gedragen preventiebeleid. De uitvoering van de maatregelen en acties biedt nog groeikansen. Uit onderzoek blijkt dat het comfort en de veiligheid van de leerlingen op sommige vestigingsplaatsen onvoldoende de prioriteit krijgen. De school voorziet beperkte financiële middelen om dringende tekorten op te lossen.
Systematische en betrouwbare evaluatie	De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich hiervoor op diverse bronnen. Ze betreft relevante partners bij de evaluaties. Hierdoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. Het recentelijk ontwikkelde intern en vestigingsplaatsoverschrijdend registratie-instrument voor teamleden om opmerkingen rond gebouwen en onderhoud te kanaliseren en op te volgen kan dit nog versterken.
Borgen en bijsturen	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. De school is dynamisch inzake bouwen en verbouwen, verfraaien en (her)inrichten. Het resultaat draagt aanzienlijk bij tot het welbevinden van het schoolteam en de leerlingen. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten maar op vlak van bewoonbaarheid kan dit voor sommige vestigingsplaatsen beter ondersteund en versterkt worden zoals blijkt uit het onderzoek gebouwen en onderhoud.

6 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

7 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

7.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid	★
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Systematische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

7.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

7.2.1 De leerlingenbegeleiding

Brede basiszorg	●
Passende begeleiding	★
Samenwerking met het CLB	●
Ondersteuning van de leraren	●

7.2.2 De onderwijsleerpraktijk

	Bedrijfsconomie in de tweede graad tso in de studierichting Handel (leerplan 2005/014)	Biologie in de tweede graad aso in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan 2012/004)	Frans in de tweede graad bso in de studierichtingen Basismechanica, Bouw, en Hout (leerplan 2010/099).	Frans in de derde graad bso in de studierichtingen Centrale verwarming en sanitaire installaties en Houtbewerking (leerplan 2012/058).	Handel in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Handel (leerplan 2011/032)	Hout in de tweede graad bso in de studierichting Hout (leerplan 2016/002)	Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de derde graad bso in de studierichting Verzorging (leerplan 2014/033)	Plant-, dier- en milieutechnieken in de tweede graad tso in de studierichting Plant-, dier- en milieutechnieken (leerplan 2016/006)
Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	●	●	●	●	●	◆	★	◆
Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	●	●	●	●	●	◆	●	●
Leer- en leefklimaat	●	●	★	★	●	●	★	●
Materiële leeromgeving	●	●	●	●	●	●	■	●
Feedback	●	◆	●	●	●	◆	●	●
Leerlingenevaluatie	●	●	●	●	●	◆	●	●
Leereffecten	●	●	●	●	●	◆	●	●

7.3 In welke mate voert de school een doeltreffend beleid op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne?

Planning en uitvoering	◆
Ondersteuning	◆
Systematische en betrouwbare evaluatie	●
Borgen en bijsturen	●

8 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor bedrijfseconomie in de tweede graad tso in de studierichting handel (leerplan 2005/014).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor biologie in de tweede graad aso in de studierichting sportwetenschappen (leerplan 2012/004).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor frans in de tweede graad bso in de studierichtingen basismechanica, bouw, en hout (leerplan 2010/099)..
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor frans in de derde graad bso in de studierichtingen centrale verwarming en sanitaire installaties en houtbewerking (leerplan 2012/058)..
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor handel in de eerste graad a-stroom in de basisoptie handel (leerplan 2011/032).
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor plant-, dier- en milieutechnieken in de tweede graad tso in de studierichting plant-, dier- en milieutechnieken (leerplan 2016/006).
- De kwaliteit borgen van de leerlingenbegeleiding.

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in de derde graad bso in de studierichting verzorging (leerplan 2014/033).
 De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor huishoudkunde in de derde graad bso in de studierichting verzorging (leerplan 2014/033).
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor hout in de tweede graad bso in de studierichting hout (leerplan 2016/002) (erkenningsvoorwaarde).

9 BIJLAGE DOORLICHTINGSEENHEID

“Een doorlichtingseenheid bestaat uit structuuronderdelen (of delen van een structuuronderdeel op een bepaalde vestigingsplaats ingericht) van één schoolbestuur die (conform de finaliteit van het OK-kader) een geheel vormen en waarvoor het bestuur een samenhangend pedagogisch (kwaliteits)beleid ontwikkelt. Dit geheel is gelijktijdig het voorwerp van het onderzoek door de inspectie, conform het kwaliteitsdecreet.”

DE	Administratieve instellingsnummers
2000000048 - Bernardustechnicum	37821 (so) (volledig) + 37846 (volledig) + 37853 (volledig)

De doorlichtingseenheid organiseert onderwijs op volgende adressen:

- Hoogstraat 20 - 9700 OUDENAARDE
- Hoogstraat 10 - 9700 OUDENAARDE
- Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
- Woestijnestraat 13 - 9770 KRUISSHOUTEM
- Axelwalle 14 - 9700 OUDENAARDE
- Gelukstede 2 - 9700 OUDENAARDE
- Tivolistraat 98 - 9700 OUDENAARDE
- Tacambaroplein 1 - 9700 OUDENAARDE